

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 16 lutego 2010 r.

Nr posiedzenia: 102

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat przyszłości rynków hurtowych w Polsce.
 2. Informacja Ministra Skarbu Państwa na temat prywatyzacji rynków hurtowych w Polsce.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczak, Jerzy Chróścikowski, Henryk Górski, Ireneusz Niewiarowski, Lucjan Cichosz, Piotr Głowski, Sławomir Kowalski, Ryszard Knosala, Jan Olech, Grażyna Sztark, Grzegorz Wojciechowski, Zdzisław Pupa,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
 - zastępca dyrektora Departamentu Rynków Rolnych Kazimierz Żmuda,
 - Ministerstwo Skarbu Państwa:
 - podsekretarz stanu Joanna Schmid,
 - Agencja Nieruchomości Rolnych:
 - wiceprezes Jarosław Denkwicz,
 - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
 - zastępca prezesa Bogusław Nadolnik,
 - zastępca dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Hanna Fadecka-Galicz,
 - prezes zarządu Sandomierskiego Ogrodniczego Rynku Hurtowego S.A. Janusz Stasiak,
 - prezes zarządu Beskidzkiego Hurtu Towarowego S.A. Jan Kuros,
 - prezes zarządu Zielonogórskiego Rynku Rolno-Towarowy S.A. Jacek Urbański,
 - prezes zarządu Bronisze Warszawskiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. Mirosław Mazuruk,
 - prezes zarządu Lubelskiego Rynku Hurtowego S.A. Ryszard Nowak,
 - wiceprzewodniczący rady nadzorczej Lubelskiego Rynku Hurtowego S.A. Robert Jakubiec,
 - prezes zarządu „Zjazdowa” Łódzkiego Rynku Hurtowego S.A. Cezary Kołota,
 - wiceprezes zarządu „Zjazdowa” Łódzkiego Rynku Hurtowego S.A. Karol Karolak,
 - prezes zarządu Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. Andrzej Rzońca,
 - prezes Wielkopolskiej Giełdy Rolno-Ogrodniczej S.A. Grzegorz Hempowicz,

- prezes Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego Targpiast Rożak-Turowska Jolanta,
- dyrektor ds. handlu i marketingu Podkarpackiego Centrum Hurtowego Agrohurt S.A. Adam Dziejdzic,
- członek zarządu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych Mieczysław Pękal,
- przewodniczący branżowej sekcji ogrodniczej NSZZ RI „Solidarność” Leszek Kumorek,
- zastępca przewodniczącego NSZZ RI „Solidarność” Zbigniew Obrocki,
- zastępca przewodniczącego branżowej sekcji ogrodniczej NSZZ RI „Solidarność” Adam Wójcik,
- skarbnik branżowej sekcji ogrodniczej NSZZ RI „Solidarność” Wojciech Wojtczak,
- prokurent Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywcze Renk Mariusz Słomiński,
- wiceprezes zarządu Dolnośląskiego Centrum Hurtu Rolno-Spożywczego S.A. Bartosz Horodyski,
- prezes, Piłski Rynek Hurtowy sp. z o.o. Janusz Graszka.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1-2 Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił informację dotyczącą przyszłości rynków hurtowych.

Rynki hurtowe powstały w ramach „Programu organizacji rynków hurtowych i giełd towarowych do 2000 r.” zatwierdzonego przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej 17 lipca 1996 r. oraz „Rządowego programu budowy i rozwoju rynków hurtowych - I etap” z 1999 r., którego kontynuacją był „Rządowy program budowy i rozwoju rynków hurtowych - II etap” z 2001 r.

Realizacja II etapu rządowego programu została zakończona w 2004 r. dofinansowaniem przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Małopolskiego Rynku Hurtowego S.A. w Tarnowie.

Wsparcie budowy rynków hurtowych, zgodnie z programami odbywało się za pośrednictwem agencji rządowych, które obejmowały akcje za gotówkę (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rynku Rolnego) bądź aport gruntów (Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa). Akcje należące do AWRSP (obecnie Agencja Nieruchomości Rolnych) oraz ARR z mocy prawa zostały przekazane na rzecz Skarbu Państwa.

Celem opracowania i wdrażania kolejnych programów budowy i rozwoju rynków hurtowych było powstanie nowoczesnych, dostosowanych do warunków i zasad obowiązujących w Unii Europejskiej obiektów, na których odbywa się obrót produktami rolno – spożywczymi.

Informację na temat prywatyzacji rynków hurtowych przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Joanna Schmid.

Zadaniem Ministra Skarbu Państwa jest prywatyzacja spółek, w których Skarb Państwa posiada akcje/udziały.

Wykonując te uprawnienia inicjuje działania prywatyzacyjne również wobec spółek hurtowe rynki rolne. Biorąc pod uwagę specyfikę spółek działających w branży rolno-spożywczej oraz postulaty zgłaszane przez środowisko rolnicze, resort podjął decyzję o wypracowaniu szczególnego sposobu prywatyzacji tych podmiotów.

W tym celu został powołany zespół do spraw opracowania „Koncepcji prywatyzacji spółek rolno-spożywczych”, który tworząc założenia „Koncepcji ...” kierował się oczekiwaniami środowiska rolniczego oraz wzorował się na rozwiązaniach przyjętych w innych krajach europejskich.

Założenia koncepcji były konsultowane i opiniowane przez ekspertów zewnętrznych z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.

Beneficjentami preferencji określonych w „Koncepcji ...” są producenci rolni i pracownicy prywatyzowanych spółek, z zastrzeżeniem, iż w przypadku hurtowych rynków rolnych w procesie zbywania akcji Skarbu Państwa w pierwszej kolejności będą realizowane postanowienia statutów

regulujące kwestie zbywania akcji, które przyznają pierwszeństwo ich nabycia dotychczasowym akcjonariuszom, w tym operatorom. Zasady „Koncepcji ...” zostaną zastosowane względem akcji nie zbytych w oparciu o regulacje określone w statutach. Dlatego możliwy jest również taki scenariusz, że w procesie prywatyzacji hurtowych rynków rolnych zasady prywatyzacji określone w „Koncepcji ...” nigdy nie zostaną zastosowane. Wpływ rolników i producentów rolnych na działalność spółek hurtowe rynki rolne będzie uzależniony od ilości posiadanych przez nich akcji, a tym samym praw korporacyjnych przyznawanych poszczególnym akcjonariuszom w zależności od wielkości posiadanego pakietu akcji, zgodnie z zasadami ogólnymi wynikającymi z kodeksu spółek handlowych.

W sytuacji zastosowania postanowień „Koncepcji ...” w procesie prywatyzacji hurtowych rynków rolnych w pierwszym etapie można się spodziewać rozdrobnienia struktury własnościowej, która w dalszym etapie będzie podlegać naturalnej konsolidacji. Umożliwieniu pełnej realizacji procesu konsolidacji ma służyć wprowadzenie do „Koncepcji ...” 10-letniego okresu ograniczenia obrotu akcjami tylko do kręgu akcjonariuszy. Aktualnie trwają prace przygotowawcze mające na celu wybór doradcy, który sporządzi analizy przedprywatyzacyjne i prospekt emisyjny dla prywatyzowanego w pierwszej kolejności Warszawskiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. w Broniszach.

W trakcie dyskusji zwracano uwagę, że głównym celem koncepcji prywatyzacji jest oddanie udziałów i akcji rolnikom, co spowoduje wzrost ich wpływu na działalność rynków hurtowych.

W obecnej sytuacji ekonomicznej i finansowej w rolnictwie, nie ma żadnej gwarancji, że te udziały i akcje trafią do rolników.

Nie wiadomo czy w przyszłości rolnicy będą mieli rzeczywiście wpływ na działalność tych rynków hurtowych. Podnoszono, że na tym rynku pojawiają się osoby czy podmioty, które po prostu na tej operacji będą chciały zrobić poważny interes o charakterze spekulacyjnym.

Może zdarzyć się również taka sytuacja, że rolnicy nie będą mieli środków na zakup akcji, a gwarancje niesprzedawania akcji przez 10 lat zapisane jedynie w statutach rynków hurtowych są niewystarczające.

Zwracano uwagę, że dotychczasowi akcjonariusze, a więc ci, którzy są uprawnieni do pierwszeństwa w objęciu udziałów, czyli producenci rolni, związki rolników, grupy producenckie, w zasadzie już dwukrotnie zapłacili za swoje akcje. Bo wykupili akcje po cenie nominalnej, ale brali też czynny udział w realizacji inwestycji. Realizując te inwestycje brali kredyty mimo tego, że miały one 100% gwarancji Skarbu Państwa. Jeśli z powodów ekonomicznych i finansowych rolnicy nie będą brali udziału w tym procesie prywatyzacji tego rynku, to będą pokrzywdzeni podwójnie. Zdaniem dyskutantów, rynki zostaną przejęte przez firmy, które nie będą zainteresowane handlem z polskimi rolnikami. Wrażano obawę, że będzie tam odbywał się obrót artykułami rolno-spożywczymi pochodzącymi z zagranicy.

Podczas dyskusji wielu zaproszonych gości wyrażało sprzeciw wobec założeń przedstawionej prywatyzacji rynków hurtowych zgodnie z obecnym pomysłem resortu skarbu. Uznano, że należy stworzyć przepisy, które umożliwią rolnikom lub organizacjom rolniczym zakup udziałów prywatyzowanych firm, na preferencyjnych warunkach, tak by stali się oni współwłaścicielami tych przedsiębiorstw. Podnoszono także, że wiele państwowych przedsiębiorstw rolnych przewidzianych na sprzedaż, praktycznie nie nadaje się do prywatyzacji z udziałem rolników ze względu na złą kondycję finansową tych firm. Zwracano uwagę również, że przyszłość rynków była określona wcześniej na innych warunkach, niż przedstawiono to obecnie, obiecano rynkom dostęp do środków z Programu PROW, których jednak nie ma.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.